

ESR+ Erityistavoite 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Sirpa Raassina
ELY-keskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ESR+ -toimintalinja 4

Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

ESR+ -rahoitusta kohdennetaan nuorten ja työikäisten työllisyyttä, osaamista ja osallisuutta tukeviin kehittämishankkeisiin:

Erityistavoite 4.1. Polkuja töihin

Erityistavoite 4.2. Uutta osaamista työelämään

Erityistavoite 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen

4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Tavoitteena on vahvistaa heikoimmassa työmarkkina-asemassa ja suurimmassa huono-osaisuusriskissä olevien henkilöiden aktiivista toimijuutta ja osallisuutta sekä kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille.

Varhainen puuttuminen ja tuki edistävät työttömyys- ja syrjäytymiskierteen katkaisemista sekä ehkäisevät koulunkäynnin tai opiskelun keskeytymistä.

Tavoitteena on kohderyhmään kuuluvien työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen, jotta heillä olisi riittävät voimavarat pyrkiä aktiivisesti kohentamaan elämäntilannettaan.

4.3 Tärkeimmät kohderyhmät

Työmarkkinoiden näkökulmasta heikoimmassa asemassa olevat henkilöt, sisältäen vähemmistöt ja erityisryhmät, joiden yhteiskunnallista osallisuutta halutaan edistää:

- työmarkkinoille heikosti integroituneiksi tunnistettavat henkilöryhmät kuten nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osatyökykyiset
- syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt riippumatta heidän aiemmasta koulutus- ja työhistoriastaan tai sen puutteesta.

Kohderyhmänä myös mm. monialaisten taide-, hyvinvointi-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutus- sekä koulutus- ja neuvontapalveluiden tarjoajat ja niiden johto ja henkilöstö, joiden yhteistyötä ja osaamista halutaan kehittää.

4.3 Sisällöt

- Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistäminen
- Työllistymismahdollisuuksien parantaminen
- Palveluiden kehittäminen

4.3 Esimerkkiteemoja

- Työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmien käyttö ja vaikuttavien toimintamallien juurruttaminen
- Mielen terveyden ja päihdehäiriöitä sairastavien osallistuminen opintoihin ja työelämään
- Työttömien työkyvyn tuen palvelujen ja kuntoutuksen saatavuus ja laatu
- Osatyökykyisten työllistymisen edistäminen
- Nuorten toimintakyvyn vahvistaminen sekä tukeminen opinto- ja työelämäpoluille kokonaisvaltaisesti

4.3 Esimerkkiteemoja

- Monialaisten hyvinvointi-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen nivominen työllisyys- ja koulutuspalveluihin
- Katkeamattomat palvelupolut ja oikea-aikaiset, saavutettavat palvelut
- Kohderyhmien kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamisen ja verkostotyöskentelyn kehittäminen
- Ylisukupolvisen syrjäytymisen ehkäiseminen ja vähävaraisten perheiden tukeminen moniammatillisesti ja perhe- ja aikuissosiaalityön kanssa yhteistyössä

4.3 Esimerkkiteemoja

- Kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien (esim. päihteiden käyttäjät, mielenterveyskuntoutujat, asunnottomat, tulottomat, rikosseuraamusasiakkaat) asumisen, hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen
- Polkujen vahvistaminen työtoiminnasta työhön avoimille työmarkkinoille ja koulutukseen
- Työpaikoilla tapahtuvien työllistymistä edistävien toimien kehittäminen tiiviissä yhteistyössä työnantajien kanssa
- Kansalaistoimijalähtöisten toimintamallien kehittäminen ja juurruttaminen

4.3 Toiminnan pääasiallisena lopputuloksena

Hankkeisiin osallistuneiden työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten ja työikäisten työ- ja toimintakyky, hyvinvointi, osallisuus, yhdenvertaisuus, aktiivinen toimijuus ja osaaminen ovat parantuneet niin, että useat heistä ovat siirtyneet koulutukseen tai työhön tai sille johtavalle polulle.

Monitoimijaiset, sektori- ja organisaatorajat ylittävät palvelujärjestelmät toimivat saumattomasti ja oikea-aikaisesti sekä tukevat ammattilaisten yhteistyötä. Kolmannen ja neljännen sektorin toimijat ja vertaistukea tarjoavat henkilöt osallistuvat palvelujärjestelmiin ja työllistämis- ja kehittämistoimintaan näin edistäen vaikeassa asemassa olevien henkilöiden integroitumista yhteiskuntaan.

Työmarkkinat ovat aiempaa osallistavampia ja tarjoavat työllistymisen mahdollisuuksia heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille. Tuloksena on laadukkaiden ja monipuolisten matalan kynnyksen työ- ja toimintapaikkojen lisääntyminen.

4.3 Painopisteet 24.2.2023 päättyvässä haussa

- Kehitetään monialaisia, moniammatillisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita
- Kehitetään perhe- ja nuorisotyön asiakaslähtöisiä palveluita
- Torjutaan nuorten syrjäytymistä ja tuetaan nuorten koulutukseen ohjautumista
- Haetaan ratkaisuja työikäisten mielenterveysongelmien kasvun selättämiseksi ja ennakoivia matalan kynnyksen palveluita
- Edistetään vammaisten ja muiden heikossa asemassa olevien osallisuuden ja toimintakyvyn toteutumista
- Edistetään kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelujen hyödyntämistä osallisuuden, hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisessä

4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen, tavoite 2029

Itä-Suomi

Tuotosindikaattorit

Pitkäaikaistyöttömät	7150
Työelämän ulkopuolella olevat	4900
Ulkomaalaistaustaiset henkilöt	5060
Kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla tuettujen viranomaisten tai julkisten palvelujen lukumäärä	25

Tulosindikaattorit

Osallistujat, jotka ovat ryhtyneet työnhakuun jättäessään toimen	10 %
Osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään toimen	10 %
Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, jättäessään toimen	15 %
Palvelun laatu	4,5

Hakeminen

- TL 4 hakuajat: 10.1.-24.2. ja 1.8.-29.9.2023
- Kansalaistoimijalähtöinen kehittäminen: 1.3.-5.5. ja 1.7.-8.9. 2023
- Hakemukset jätetään EURA 2021 –järjestelmässä <https://eura2021.fi/>
- Viranomaiskäsitteilyyn jätettyjä hakemuksia ei voi siirtää toiseen hakuun eikä toiselle rahoittajalle
- Hakijan ja toteuttajan palveluissa käyttäjällä oltava Suomi.fi:ssä myönnetty valtuus EURA 2021:n käyttöön
<https://www.suomi.fi/valtuudet>

Järjestöt ESR-toimijoina

- Tuntevat ja tavoittavat hyvin kohderyhmänsä
- Tietävät kohderyhmien tarpeet ja miten kohderyhmiä lähestytään
- Osaavat työskennellä tavoitteellisesti kohderyhmien kanssa
- Puhuvat ns. samaa kieltä kuin kohderyhmät
- Tekevät huolellista työtä
- Verkostoituvat aktiivisesti
- Tarvitaan toteuttamaan ESR+ -ohjelmaa

Hakeminen

- Hakemus tulee jättää ennen hankkeen aloittamista
- Hanketta ei suositella aloitettavan ennen myönteistä päätöstä
- Ryhmähankkeiden hakijoiden laadittava yhteistyösopimus; aiesopimus liitteeksi jo rahoitushakemukseen
- Hankkeet voivat olla ylimaakunnallisia (Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo)
- Jos toteutus yliaalueellinen eli mukana muitakin maakuntia, rahoitusta hankkeelle kohdennuttava myös näiltä alueilta

Rahoitus ja kustannusmallit

- Tukitaso pääsääntöisesti 80 % kokonaiskustannuksista
- Tuen hakijan itse osallistuttava omarahoitusosuudella
- Hankkeessa voi olla myös ulkopuolista kunta-, muuta julkista tai yksityistä rahoitusta, sitoumukset rahoitushakemuksen liitteeksi
- Ensisijainen kustannusmalli flat rate 40 %
 - Tukikelpoiset hankehenkilöstön palkkakustannukset + 40 % flat rate –osuus
 - Vähintään 20 % vuotuinen työpanos hankkeessa
- Lisäksi flat rate 7 % ja kertakorvaus
- Palkkakustannukset korvataan tuen saajalle yksikkökustannuksina (tuntitaksamalli)
 - Lasketaan jakamalla viimeisin asiakirjoihin perustuva vuotuinen bruttotyövoimakustannus 1720 tunnilla

Hakemusten arvioinnista

- Määräaikaan mennessä saapuneet hakemukset arvioidaan hakuajan päätyttyä
- Rahoituskelpoisten hankkeiden on täytettävä yleiset valintaperusteet
 - Huom. Konkreettinen aikataulutettu toteutussuunnitelma
- Hankkeet arvioidaan, pisteytetään ja asetetaan etusijajärjestykseen erityisten valintaperusteiden mukaan; sisällölliset erityiset valintaperusteet ovat erityistavoitekohtaisia ja niiden avulla arvioidaan ohjelman toteutumista
- Hyväksytyjen hakemusten tulee saavuttaa 50 % maksimipistemäärästä
- Valintaperusteet löytyvät hakukuulutuksesta

Hakemuksen liitteet:

- Ryhmähankkeen yhteistyösopimus
- Sitoumukset ulkopuolisesta rahoituksesta
- Yritysten osallistumissitoumukset
- ALV-selvitys flat rate 7% kustannusmallin hankkeissa
- Mahdolliset muut kumppanuussopimukset
- Ei ylimääräisiä liitteitä, rahoitushakemuksesta käytävä ilmi kaikki olennainen

Yhteys rahoittajaan ennen hakemuksen jättämistä ja ideapaperi

- Ennen hakemuksen jättämistä suositeltavaa olla yhteydessä rahoittajaan, lähettää ideapaperi ja esitellä rahoitukseen jätettävää hanketta
- Ideapaperi:
 - Hankkeen tarve kohderyhmälähtöisesti sekä tavoiteltu muutos
 - Kohderyhmä ja miten ohjautuu hankkeen toimenpiteisiin
 - Toimenpiteet ja tulokset konkreettisella tasolla sekä budjettiarvio
 - Toiminnan jatkuminen ja tulosten hyödyntäminen jatkossa
 - Miten hanke kytkeytyy suurempiin kokonaisuuksiin ja aiemmin kehitettyyn, erityisesti huomioitava vielä käynnissä olevat tai vasta päättyneet hankkeet
 - Verkosto, jossa kehittämistyötä tehdään
 - Hankkeen kohdentuminen ESR+ -ohjelman sisältöihin ja erityistavoitteen indikaattoreihin

Linkkejä

- KANTO-hanke, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys
Kansalaistoimijälähtöisen kehittämisen koordinaatio- ja viestintähanke Pohjois-Karjalassa
<https://www.pksotu.fi/kanto/>
- Lisätietoa Euroopan sosiaalirahastosta
<https://rakennerahastot.fi/etusivu>
- Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelma
<https://rakennerahastot.fi/uudistuva-ja-osaava-suomi-2021-2027>
- Linkki videoihin, joissa kerrotaan hankkeiden suunnittelusta, hausta ja muusta tärkeästä
https://www.youtube.com/playlist?list=PLyZsJGvjrPnjGWo_a7Su35Eyhx6LrqIUI
- Rahoituskaudella 2014-2020 rahoitetut hankkeet
<https://www.eura2014.fi/rrtiepa/>

ELY-keskus yhteystiedot, ESR+ -hankkeet

Rahoituspäällikkö

Timo Ollila, puh. 0295 026 695

timo.ollila(at)ely-keskus.fi

Valtakunnalliset teemat

Tiina Arpola, puh. 0295 026 131

tiina.arpola(at)ely-keskus.fi

Joensuu

Kimmo Kettunen, puh. 0295 026 161

kimmo.kettunen(at)ely-keskus.fi

Sirpa Raassina, puh. 0295 026 159

sirpa.raassina(at)ely-keskus.fi

Anne-Marie Mutanen puh. 0295 026 157

anne-marie.mutanen(at)ely-keskus.fi

Kuopio

Niina Suorsa, puh. 0295 026 606

niina.suorsa(at)ely-keskus.fi

Sari Lappi puh. 0295 024 003

sari.lappi(at)ely-keskus.fi

Sari Marttila, puh. 0295 026 693

Sari.marttila(at)ely-keskus.fi

Mikkeli

Kirsi Komppa, puh. 0295 024 154

kirsi.komppa(at)ely-keskus.fi

Pia Pirskanen, puh. 0295 024 160

Pia.pirskanen(at)ely-keskus.fi

